

Таким чином, для сучасної екологічної школи ключове значення мають високотехнологічні енергоефективні архітектурні та інженерні рішення, взаємодія з природою та високий психосоматичний комфорт, що забезпечить виховання здорових і талановитих дітей, покращить організацію освітньої системи та буде комплексним підґрунтям для збереження природних ресурсів.

ЗБЕРЕЖЕННЯ АРХІТЕКТУРНОГО ОБРАЗУ ІСТОРИЧНОГО ЦЕНТРУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО НАЙКРУПНІШОГО МІСТА

Бурлачук А.О.

Науковий керівник – Вітченко Д.М., канд. архіт., ст. викладач

Порушення цілісності і подальше спотворення архітектурного образу міста залежать головним чином від соціо-культурних умов. Експансія девелоперського бізнесу та егоїстична організація життєвого простору власниками й користувачами нерухомості руйнує основи містобудівної порадки сучасних міст України, які в наслідок подібної діяльності стають малопридатними для проживання, некомфортними, неекологічними та естетично непривабливими. Гіпертрофована тенденція до технократичного планування також зумовила небезпеку втрати містом свого культурного значення.

Виразником світогляду сучасного суспільства є зведення в центрах міст гігантських будівель та комплексів, які витісняють все, що колись складало дух і індивідуальність історичного міста. Водночас монотонність сучасної архітектури відображає соціальне замовлення, що вимагає від архітектора нейтральних, типізованих взаємозамінних рішень, в яких розуміння функції включає переважно економічність будівництва та експлуатації споруд. Постановка ж художніх завдань таврується як причина удорожчання проекту.

Необхідне проведення ретельно продуманих заходів, спрямованих на збереження і розвиток естетичних і загальнолюдських цінностей міста. Прагматичним тенденціям сучасності мають бути протиставлене розуміння гуманістичних і естетичних цінностей старої архітектури. Усвідомлення цінності і якісних критеріїв старих будівель збагатить сучасну архітектуру. Розуміння історично сформованих естетичних цінностей архітектури надзвичайно важливо для вирішення сучасних проблем, в тому числі для формулювання конкретних програм містобудівного розвитку.

На даному етапі необхідно шукати рішення, засновані на культурних запитах і духовних спонуканнях соціуму. Метою планувальних

зусиль має стати збереження і розвиток загальноміського центру як носія культурно-громадського життя міста.

Для нормального функціонування житлового сектора в центральній частині міста необхідний винос промислових об'єктів, розміщення установ обслуговування по периметру міського ядра.

Несумісною з історичними будівлями є висотна забудова історичного центру. Навіть грамотно спроектований багатоповерховий житловий будинок зовсім не доречний в ансамблі старих будівель за своїм масштабом. За висновками науковців, очікуваний ефект виграшу від багатоповерхової забудови є несуттєвим. Накопичений досвід доводить, що пропаганда висотної забудови і надмірного ущільнення, що базується на теорії виграшу простору, фахово не обгрунтована, але при цьому має певну ідеологічну спрямованість. Дослідники вказують на безліч факторів, які характеризують небезпеку подібної забудови, яка не піддається регулюванню. Слід визнати наявність структурного оптимуму, за яким досягнення поставленої мети перетворюється на вибухову дію непередбачених недоліків і небезпек. Такі споруди відображають тенденцію до спотвореної і порочної репрезентативності. Ці об'єкти найбільш схильні до впливу будь-яких структурних порушень. Навпаки, за досвідом міст Західної Європи при щільній забудові в 3-6 поверхів можна отримати досить високі планувальні показники. Для ансамблевої історичної забудови мала поверховість має вирішальне значення. Що стосується проблеми транспорту, то після багаторічних пошуків її рішення, містобудівники пішли на те, що не допускають транспортні засоби в історично цінні частини міста. Тут створюються пішохідні зони з автостоянками на їх периферії. Розумне розвиток структури міста гарантує ефективність великих капіталовкладень. У той же час метою зусиль з охорони пам'яток архітектури має бути не оспівування старовини, а наповнення старого міського ядра нової господарською діяльністю. В іншому випадку старі квартали міста приречені на вимирання.

В якості апробації вказаних вище принципів у дипломному проєкті бакалавра на кафедрі містобудування ХНУМГ імені О.М. Бекетова обрана тема «Інститут урбанізму на вул. Бажанова у м. Харкові».